

22.06.2020

Przetwarzanie danych przestrzennych dwuwymiarowych z wykorzystaniem własnych typów danych w MS SQL SERVER

Hubert Mazur

1. Opis problemu

Celem projektu, było stworzenie API umożliwiającego przetwarzanie danych przestrzennych dwuwymiarowych z wykorzystaniem funkcjonalności oferowanej przez MS SQLSERVER związanej z tworzeniem własnych typów danych oraz funkcji (user-defined-types).

2. Opis funkcjonalności API

Zaimplementowane API umożliwia dodanie dowolnej ilości punktów określonych współrzędnymi (dwa wymiary). Dla punktów, możliwe jest wyznaczenie odległości między nimi. Dodatkowo, z wyznaczonych punktów możliwe jest utworzenie dowolnego wielokąta (kolejność punktów przechowywanych w bazie danych ma znaczenie). Na wielokącie rozpiętym na punktach możliwe są operacje obliczenia pola oraz sprawdzenia, czy dany punkt należy do obszaru.

Aplikacja konsolowa w języku C# umożliwia połączenie z bazą danych poprzez interfejs ADO.NET. Aplikacja automatycznie dokonuje inicjalizacji potrzebnych funkcjonalności- tworzy tabelę przechowującą punkty, oraz tabelę dla utworzonego z punktów wielokąta. Interfejs aplikacji poprzez wywołanie odpowiednich funkcji umożliwia realizację wcześniej wspomnianych celów.

3. Opis typów danych oraz metod udostępnianych w ramach API

Aplikacja konsolowa w języku C# łączy się z silnikiem bazy danych i wykorzystuje typy oraz metody tam zdefiniowane, tzn. np. obliczanie pola wielokąta odbywa się po stronie bazy danych i zwracany jest wynik, a nie po stronie aplikacji klienckiej (wysyłającej żądanie). Logika opiera się na zdefiniowanych i dołączonych przez użytkownika do bazy typach danych. Typy danych zostały stworzone w języku C#.

Istnieją dwie główne klasy:

- Point- klasa reprezentująca pojedynczy punkt na płaszczyźnie, ważne metody klasy:
 - ToString- konwertuje punkt do postaci tekstowej
 - distance- umożliwia wyznaczenie odległości pomiędzy punktami
- Polygon- klasa reprezentująca wielokąt opięty na punktach, ważne metody klasy:
 - Load- dodaje punkt do wielokąta
 - ToString- reprezentacja tekstowa wielokąta
 - IncludedPoints- liczba punktów w wielokącie
 - isPointInside- sprawdza, czy punkt o danych koordynatach znajduje się wewnątrz wielokąta
 - calculate_area- oblicza pole wielokąta

Klasy dodatkowe, niezwiązane z bazą danych:

- DBConnection- klasa odpowiadająca za połączenie z bazą danych, inicjalizująca potrzebne struktury (np. tabele) oraz udostępniająca funkcjonalność.
- UnitTest- klasa odpowiadająca za realizację testów jednostkowych dla projektu.

4. Opis implementacji

W projekcie wykonywane są obliczenia numeryczne, w związku z czym, ta część dokumentu poświęcona jest opisowi algorytmów.

- Odległość między dwoma punktami liczona jest w standardowy sposób: dla punktów P, V

$$odleglosc = \sqrt{(P.x - V.x)^2 + (P.y - V.y)^2}$$

przy czym x oraz y oznaczają współrzędne punktów.

- Sprawdzenie, czy punkt należy do obszaru odbywa się za pomocą algorytmu wykorzystującego [indeks punktu względem krzywej](#) (winding number). W skrócie- algorytm "liczy" ile razy okrąży się dany punkt jeżeli podąża się wzdłuż wybranej krzywej. Jeżeli liczba jest równa 0, wówczas punkt znajduje się na zewnątrz. W przeciwnym wypadku- wewnątrz. W tym konkretnym przypadku, nie ma ciągłej krzywej, a są dyskretne wartości (punkty)- w związku z czym wyjściowa całość zamienia się w sumę. Algorytm ten wykorzystuje również pomocniczą metodę determinującą położenie jednego punktu względem prostej. [Opis metody oraz wykorzystanego algorytmu wraz z wyjaśnieniem autorstwa Dan'a Sunday'a](#).
- Obliczanie pola wielokąta- zaimplementowany w ramach pracy algorytm umożliwia policzenie w sposób numeryczny pola dowolnego wielokąta przy użyciu metody Monte Carlo. Schemat algorytmu:
 - dowolny wielokąt należy wpisać w opinający prostokąt (minimal bounding box)
 - należy wyznaczyć pole prostokąta
 - wylosować 1000000 punktów z przedziału prostokąta (tak, aby każdy wylosowany punkt zawierał się w prostokącie) i sprawdzać, czy punkt zawiera się w wielokącie- jeśli tak, dodać do sumy trafień w wielokąt
 - pole wielokąta liczone jako:

$$poleWielokata = poleProstokata * \frac{liczbaTrafien}{liczbaProb}$$

5. Zawartość repozytorium

Opis zawartości repozytorium:

- Katalog 'Projekt'- zawiera projekt z klasami reprezentującymi punkt oraz wielokąt, stanowią implementację własnych typów danych CLR UDT
- Katalog 'Testy':
 - Katalog 'test'- zawiera projekt wraz z klasą DBConnection odpowiadającą za połączenie z bazą danych
 - Katalog 'unitTests'- zawiera projekt z testami jednostkowymi dla projektu
- Plik DataBase_Setup- zawiera plik inicjalizacyjny bazy danych w SQL SERVER, odpowiada za utworzenie testowej bazy danych (testDB), oraz procedur: tworzącej tabele, usuwającej tabele,

wypełniającej wielokąt punktami (używany kursor)

6. Uruchomienie

W celu uruchomienia całego projektu należy:

- uruchomić skrypt DataBaseCreation- utworzenie bazy danych
- uruchomić projekt 'Projekt', wybrać odpowiednią bazę danych (testDB) i dokonać 'deploy' do bazy danych zdefiniowanych struktur danych
- uruchomić skrypt DataBase_Setup (stworzenie wymaganych procedur w bazie danych)
- uruchomić projekt 'test' oraz projekt 'UnitTests', następnie włączyć testy jednostkowe, lub wykorzystać interfejs dotępu do bazy danych w dowolny sposób (policzyć pole dowolnego wielokąta)

7. Testy jednostkowe

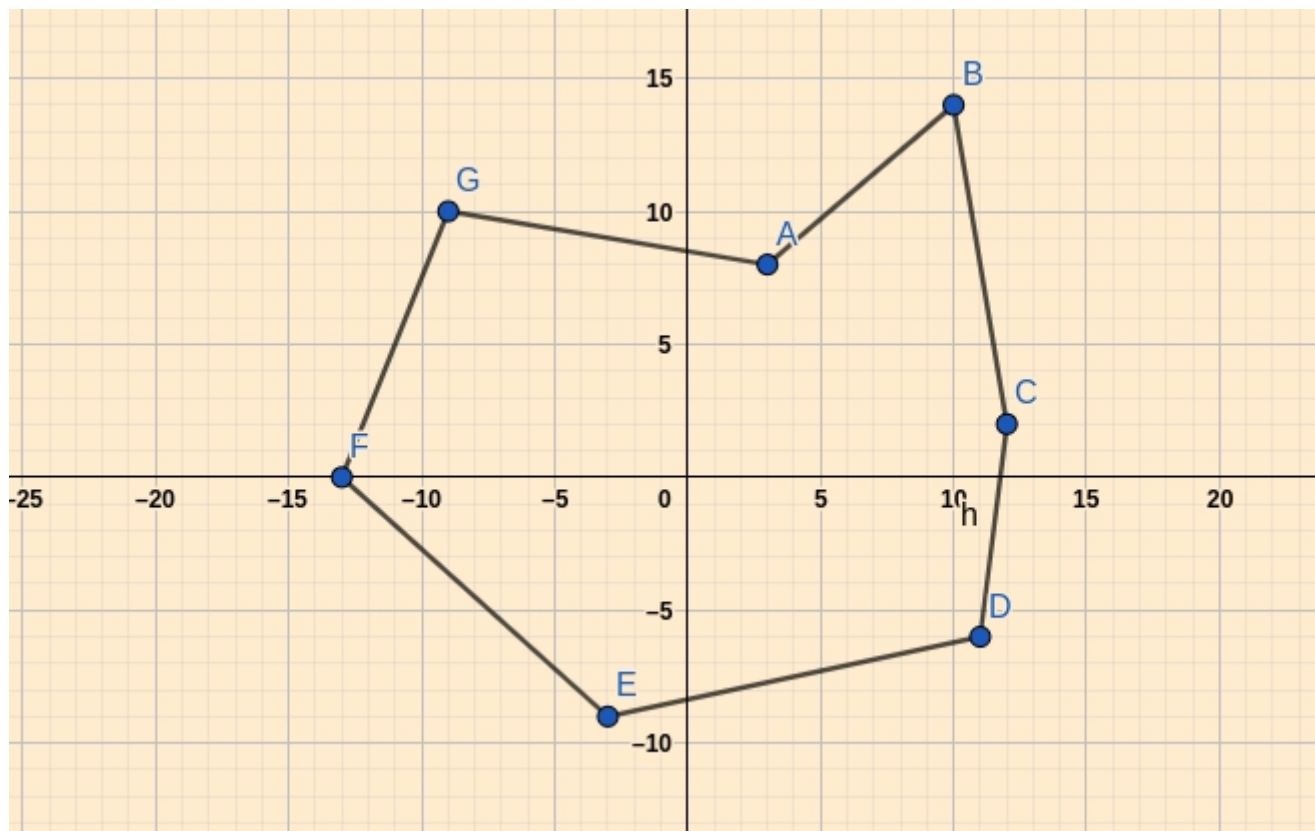
Dla projektu wykonane zostało 8 testów jednostkowych sprawdzających poprawność działania:

- 1 dla obliczenia pola
- 3 dla odległości punktów
- 4 dla zawierania się punktu

Testy wykonane zostały dla wybranego wielokąta, którego punkty miały współrzędne:

- A(3,8)
- B(10,14)
- C(12,2)
- D(11,-6)
- E(-3,-9)
- F(-13,0)
- G(-9,10)

Wielokąt poddawany testom:

- Test pola- oczekiwane pole: 373, obliczone: 373.21
- Test odległości punktów (B,E)- oczekiwana odległość: 26.41, obliczona: 26.41
- Test odległości punktów (A,B)- oczekiwana odległość: 9.22, obliczona: 9.21
- Test odległości punktów (D,F)- oczekiwana odległość: 24.74, obliczona: 24.73
- Test 1 zawierania (punkt (0,0)): oczekiwane: zawiera się, obliczone: zawiera się
- Test 2 zawierania (punkt (-22,0)): oczekiwane: nie zawiera się, obliczone: nie zawiera się
- Test 3 zawierania (punkt (165,9)): oczekiwane: nie zawiera się, obliczone: nie zawiera się
- Test 4 zawierania (punkt (8,-3)): oczekiwane: zawiera się, obliczone: zawiera się

Wynik testu jest pozytywny, jeżeli obliczony wynik nie różni się bardziej od oczekiwanego niż 1% wartości oczekiwanej.

Rezultat przeprowadzonych testów:

Test run completed Results: 8/8 passed; Item(s) checked: 0				
	Result	Test Name	Project	Error Message
☒	Passed	LenghtTest2	unitTests	
☒	Passed	PointInclusionTest4	unitTests	
☒	Passed	LenghtTest3	unitTests	
☒	Passed	PointInclusionTest3	unitTests	
☒	Passed	PointInclusionTest1	unitTests	
☒	Passed	AreaTest	unitTests	
☒	Passed	LenghtTest1	unitTests	
☒	Passed	PointInclusionTest2	unitTests	

8. Typy oferowane przez SQL SERVER

SQL SERVER w ramach funkcjonalności .NET CLR udostępnia typy danych, które reprezentują typy geograficzne. Spośród kilku, dla tego projektu należy wspomnieć o 'Punkt' oraz 'Wielokąt'.

- Punkt jest typem geograficznym o dwóch współrzędnych- szerokości i długości geograficznej, które są podane w stopniach.
- Istnieje również typ 'Punkt' interpretowany jako geometryczna jednostka, reprezentująca położenie poprzez dwie współrzędne- x oraz y.
- Wielokąt jako typ może zostać stworzony, jeśli ma co najmniej trzy różne punkty. Dodatkowo, SQL SERVER dopuszcza istnienie innego wielokąta zawartego w środku kolejnego (w tej implementacji nie jest to dozwolone, nie prowadzi do żadnego wyniku). Tworzenie wielokąta odbywa się poprzez podanie współrzędnych kolejnych wierzchołków oddzielonych spacjami- np. 'POLYGON((1 1, 3 3, 3 1, 1 1))' lub 'POLYGON((-5 -5, -5 5, 5 5, 5 -5, -5 -5),(0 0, 3 0, 3 3, 0 3, 0 0))'- wielokąt zawarty w innym. Jest to mała różnica w porównaniu do opisywanej w dokumentacji aplikacji, gdyż ta explicite wymaga instancji 'Punkt' do stworzenia wielokąta
- SQL SERVER udostępnia funkcjonalność liczenia pola wielokąta przy pomocy funkcji 'STArea()'
- Inne udostępnione typy:
 - LineString
 - CircularString
 - CompoundCurve
 - CurvePolygon
 - MultiPoint
 - MultiLineString
 - MultiPolygon
 - GeometryCollection

--> [link do dokumentacji](#)

9. Podsumowanie

Własne typy danych oferowane w ramach CLR UDT SQL SERVER są interesującą funkcjonalnością. Pozwalają w łatwy sposób zaimplementować złożone struktury danych w bazie danych. Mimo wszystko, nadużywanie własnych typów danych nie jest zalecane przez sam Microsoft, który proponuje ich użycie w szczególnych przypadkach- m.in. dane geograficzne.

10. Literatura

- <https://docs.microsoft.com/en-us/sql/t-sql/spatial-geometry/spatial-types-geometry?view=sql-server-ver15>
- <https://docs.microsoft.com/en-us/sql/sql-server/?view=sql-server-previousversions>
- <https://stackoverflow.com/>
- http://geomalgorithms.com/a03-_inclusion.html
- https://newton.fis.agh.edu.pl/~antek/index.php?sub=db2_doc